

Uprava za kadrove
Obuka za polaganje stručnog ispita za rad u
državnim organima
V, VI i VII nivo kvalifikacija obrazovanja

Predmet:

Radno pravo-Službenički odnosi

Predavač:

Svetlana Vuković, direktorica Uprave za kadrove

Đuro Nikač, pomoćnik direktorice Uprave za kadrove

Literatura

- *Zakon o državnim službenicima i namještenicima („Sl. list Crne Gore", br. 39/11, 50/11, 66/12 i 34/14)
- * Zakon o zaradama državnih službenika i namještenika („Sl.list Crne Gore", br.14/12)
- *Zakon o radu ("Sl. list Crne Gore", br. 49/08, 26/09, 88/09, 26/10, 59/11, 66/12 i 31/14)
- *Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju („Sl.list RCG", br.54/03, 47/07 i „Sl.list Crne Gore"12/07, 60/14)
- *Etički kodeks državnih službenika i namještenika

Državni službenik i namještenik

- Državni službenik je lice koje je zasnovalo radni odnos u državnom organu za vršenje poslova kojima se ostvaruje Ustavom, zakonom i drugim propisima utvrđena nadležnost tog organa.
- Državni službenik je i lice koje u državnom organu vrši informatičke, materijalno-finansijske, računovodstvene i druge poslove administrativne prirode.
- Namještenik je lice koje je zasnovalo radni odnos u državnom organu radi vršenja administrativno-tehničkih i pomoćnih poslova.

Primjena zakona

- Državnim organom, u smislu ovog zakona, smatra se ministarstvo, organ uprave, služba Predsjednika Crne Gore, Skupštine Crne Gore, Vlade Crne Gore, Ustavnog suda Crne Gore, sud i državno tužilaštvo
- Ovaj zakon primjenjuje se na zaposlene u Fondu penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore, Fondu za zdravstveno osiguranje Crne Gore, Zavodu za zapošljavanje Crne Gore, Fondu rada i Agenciji za mirno rješavanje radnih sporova.

Principi službeničkog sistema

- Zakonitost i odgovornost
- Službenička etika
- Zabrana diskriminacije
- Izbjegavanje sukoba interesa
- Politička neutralnost i nepristrasnost
- Jednaka dostupnost radnih mjesta
- Napredovanje i stručno usavršavanje
- Povlašćivanje ili uskraćivanje

Kategorizacija radnih mjesta državnih službenika

*Sistem kategorizacije radnih mjesta državnih službenika obezbjeđuje vršenje poslova u državnom organu u okviru četiri kategorije, i to:

- visoki rukovodni kadar;
- ekspertsko-rukovodni kadar;
- ekspertski kadar;
- izvršni kadar.

*Kategorizacija radnih mjesta državnih službenika vrši se na osnovu vrste poslova, odgovarajućeg radnog iskustva, nivoa kvalifikacije obrazovanja, odgovornosti, složenosti i potrebnih vještina u vršenju poslova.

Zvanja i uslovi

***VISOKI RUKOVODNI KADAR :**

- SEKRETAR I GENERALNI DIREKTOR U MINISTARSTVU,
- POMOĆNIK STARJEŠINE ORGANA UPRAVE I
- POMOĆNIK STARJEŠINE SLUŽBE.

***EKSPERTSKO-RUKOVODNI KADAR**

- 1) Nivo 1: NAČELNIK, RUKOVODILAC
- 2) NIVO 2: ŠEF, KOORDINATOR

***EKSPERTSKI KADAR :**

- Samostalni savjetnik I, II, III
- Viši savjetnik I, II, III
- Savjetnik I, II, III

***IZVRŠNI KADAR :**

- Samostalni referent, Viši referent i Referent

***POSLOVI NAMJEŠTENIKA : Viši namještenik i Namještenik-Osnovna škola**

***POSEBNA ZVANJA**

Opšti uslovi za zasnivanje radnog odnosa

U državnom organu može da zasnuje radni odnos lice koje je:

- crnogorski državljanin;
- punoljetno;
- zdravstveno sposobno za obavljanje poslova radnog mjesta;
- posjeduje propisani nivo kvalifikacije obrazovanja;
- nije osuđivano za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za rad u državnom organu i protiv koga se ne vodi krivični postupak za krivično djelo za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti.

Popuna na radnog mjesta u državnom organu

*Odluka o pokretanju postupka za popunu radnog mjesta

- Interni oglas unutar državnog organa
- Interni oglas između državnih organa
- Javni oglas
- Javni konkurs

* Rok za podnošenje prijave na interni oglas unutar državnog organa, na interni oglas između državnih organa i na javni oglas ne može biti kraći od 15 dana od dana objavljivanja oglasa.

* Rok za podnošenje prijave na javni konkurs 20 dana od dana objavljivanja konkursa.

Postupak

- Lista kandidata koji ispunjavaju uslove oglasa
- Postupak provjere sposobnosti
- Komisija za postupak provjere sposobnosti
- Rang lista za izbor kandidata
- Izbor kandidata
- Rješenje o radnom odnosu

Pripravnici

- Pripravnik je lice koje prvi put zasniva radni odnos u državnom organu u određenom nivou kvalifikacije obrazovanja, radi osposobljavanja za samostalno vršenje poslova
- Pripravnički staž za VI i VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja traje 12 mjeseci, ukoliko posebnim zakonom nije drukčije uređeno, a za III i IV1 nivo kvalifikacije obrazovanja šest mjeseci, ukoliko posebnim zakonom nije drukčije uređeno.

Probni rad

- Probni rad je obavezan za državnog službenika, odnosno namještenika koji prvi put zasniva radni odnos na neodređeno vrijeme u državnom organu.
- Probni rad traje godinu dana.
- Rješenje o ocjenjivanju probnog rada donosi starješina državnog organa najkasnije 15 dana od isteka probnog rada.
- Državnom službeniku koji nije zadovoljio na probnom radu prestaje radni odnos po sili zakona.

Trajanje radnog odnosa

Državni službenik, odnosno namještenik, po pravilu, zasniva radni odnos na neodređeno vrijeme.

Radni odnos se može zasnovati i na određeno vrijeme radi:

- zamjene privremeno odsutnog državnog službenika, odnosno namještenika za vrijeme odsustva državnog službenika, odnosno namještenika, a najduže do dvije godine;
- obavljanja projektnih zadataka sa određenim vremenom trajanja, za vrijeme trajanja projekta, a najduže dvije godine;
- vršenja privremeno povećanog obima poslova, koje nije moguće obaviti sa postojećim brojem državnih službenika i namještenika za vrijeme trajanja privremeno povećanog obima poslova, a najduže do šest mjeseci;
- obuka pripravnika, za vrijeme trajanja pripravničkog staža

Prava i obaveze državnih službenika i namještenika

- godišnji odmor
- odustva
- obaveza izvršavanja naloga, čuvanja i zaštite tajnih podataka,
- poštovanje radnog vremena,
- zarada, naknade i druga primanja
- mirovanje prava iz radnog odnosa

Odgovornost državnog službenika i namještenika

*Disciplinska odgovornost

- Lakše i teže povrede službene dužnosti
- Disciplinski postupak

* Materijalna odgovornost

Raspoređivanje državnih službenika i namještenika

- Državni službenik, odnosno namještenik može se, bez njegove saglasnosti, zbog potreba rada, trajno ili privremeno, rasporediti na drugo odgovarajuće radno mjesto (a to je radno mjesto čiji se poslove vrše u istom zvanju kao poslovi radnog mjesta na kome je radio prije raspoređivanja) u istom državnom organu ili privremeno rasporediti u drugi državni organ.
- Lice koje vrši poslove visokog rukovodnog kadra ne može biti raspoređeno na drugo radno mjesto.

Ocjenjivanje i napredovanje

- Ocjenjivanje državnog službenika, odnosno namještenika vrši se u cilju praćenja njegovog rada i pravilnog odlučivanja o njegovom kretanju u službi na osnovu kriterijuma: postignuti rezultati rada; samostalnost i kreativnost u vršenju poslova; kvalitet ostvarene saradnje sa strankama i saradnicima na poslu; kvalitet organizacije rada u vršenju poslova; druge sposobnosti, vještine i kvalitet u vršenju poslova.
- Ocjene rada su: "odličan", "dobar", "zadovoljava", i "ne zadovoljava".

Prestanak radnog odnosa

Državnom službeniku, odnosno namješteniku radni odnos prestaje:

- po sili zakona;
- otkazom koji daje državni službenik, odnosno namještenik;
- sporazumom između starješine državnog organa i državnog službenika, odnosno namještenika;
- istekom vremena na koji je zasnovao radni odnos.

Stručno usavršavanje državnih službenika i namještenika

- U cilju unaprijeđenja stručnih sposobnosti i vještina za potrebe vršenja poslova radnog mjesta državni službenik, odnosno namještenik ima pravo i obavezu da se stručno osposobljava i usavršava

Centralna kadrovska evidencija

- Centralna kadrovska evidencija obuhvata podatke o državnim službenicima i namještenicima, i to: ime i prezime, nacionalnost i maternji jezik, adresu i jedinstveni matični broj, kao i druge podatke od značaja za upravljanje kadrovima

Komisija za žalbe

- Komisija za žalbe je u svom radu nezavisna i samostalna.
- Komisija za žalbe ima predsjednika i četiri člana, od kojih je jedan predstavnik sindikata.
- Predsjednika i članove Komisije za žalbe imenuje i razrješava Vlada, na predlog Ministarstva.
- Predsjednik i članovi Komisije za žalbe imenuju se na period od pet godina i ne mogu biti ponovo imenovani.

Uprava za kadrove

- praćenje sprovođenja ovog zakona i drugih propisa o državnim službenicima i namještenicima i obavještanje nadležnog inspekcijskog organa o eventualnim nezakonitostima i nepravilnostima;
- davanje mišljenja na akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji državnog organa i pravnog lica;
- sprovođenje oglasa za potrebe državnog organa;
- praćenje i ocjenjivanje realizacije programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja i drugih programa razvoja kadra;
- učestvovanje u pripremi stručnih osnova za izradu propisa i strateških dokumenata u oblasti službeničkih odnosa, kao i iniciranje izmjena i dopuna propisa koji se odnose ili su u vezi sa službeničkim odnosima;
- vođenje Centralne kadrovske evidencije i evidencije internog tržišta rada;
- praćenje sprovođenja mjera u cilju postizanja srazmjerne zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u državnim organima, rodno balansirane zastupljenosti i zapošljavanja lica sa invaliditetom i druge poslove.

Upravni inspektor

- Nadzor nad sprovođenjem Zakona o državnim službenicima i namještenicima i drugih propisa o državnim službenicima i namještenicima vrši se preko upravnih inspektora. Upravni inspektor, u vršenju nadzora nad sprovođenjem ovog zakona, ima pravo uvida u dokumentaciju i evidencije koje se odnose na državne službenike, odnosno namještenike.

Radni odnos-pojam i elementi

- Radni odnos u najširem smislu obuhvata sveukupnost pravnih odnosa između zaposlenog i poslodavca uređenih Ustavom, međunarodnim ugovorima, zakonima i drugim propisima, kolektivnim i drugim ugovorima i predstavlja specifični ugovorni odnos dvije ravnopravne strane u oblasti rada od kojih svaka strana u tom odnosu ostvaruje svoje ciljeve, uvažavajući interese druge strane.
- Bitni elementi radnog odnosa su: dobrovoljnost; da je to odnos koji se uspostavlja između zaposlenog i poslodavca; obavljanje određenih poslova; ostvarivanje određenih prava; postojanje određenih obaveza i odgovornosti; i zaštita prava.

Radna knjižica

- Zaposleni ima radnu knjižicu.
- Radna knjižica je javna isprava koju izdaje na zahtjev lica koje želi da se zaposli nadležni organ lokalne samouprave.
- Poslodavac je dužan da zaposlenom vrati, uredno popunjenu radnu knjižicu na dan prestanka rada.
- U radnu knjižicu ne mogu se unositi negativni podaci u vezi sa radom zaposlenog.

Kolektivni ugovori

- Kolektivnim ugovorom, u skladu sa zakonom, utvrđuju se prava, obaveze i odgovornosti iz rada i po osnovu rada, postupak izmjena i dopuna kolektivnog ugovora, međusobni odnosi učesnika kolektivnog ugovora i druga pitanja od značaja za zaposlenog i poslodavca. Kolektivni ugovor zaključuje se u pisanom obliku i primjenjuje se neposredno.
- Kolektivni ugovor može se zaključiti kao: opšti, granski i kolektivni ugovor kod poslodavca.

Sindikata zaposlenih

- Zaposleni i poslodavci imaju pravo da po slobodnom izboru, bez prethodnog odobrenja, osnivaju svoje organizacije i da se u njih učlanjuju, pod uslovima utvrđenim statutom i pravilima tih organizacija.

Penzijско i invalidsko osiguranje

- Penzijsko i invalidsko osiguranje je osiguranje kojim se osiguranicima obezbjeđuju prava za slučaj starosti, invalidnosti i tjelesnog oštećenja, a članovima njihovih porodica pravo za slučaj smrti osiguranika, odnosno korisnika prava.
- Penzijsko i invalidsko osiguranje obuhvata: obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje na osnovu tekućeg finansiranja; obavezno penzijsko osiguranje na osnovu individualne kapitalizovane štednje; dobrovoljno penzijsko osiguranje na osnovu individualne kapitalizovane štednje
- Penzijski staž
- Starosna penzija

Zdravstveno osiguranje

- Zdravstveno osiguranje građanima se obezbjeđuje ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu.
- Obavezno zdravstveno osiguranje
- Dobrovoljno zdravstveno osiguranje

Službenička etika

- Etički kodeks državnih službenika i namještenika
- Integritet državnog službenika i namještenika
- Plan integritet
- Izbjegavanje sukoba interesa
- Obaveza prijavljivanja mogućeg sukoba interesa
- Zabrana zloupotrebe rada u državnom ogranu i korišćenja imovine
- Zabrana primanja poklona
- Odbijanje poklona
- Dodatni rad
- Zabrana osnivanja privrednih društava
- Ograničenje po prestanku radnog odnosa
- Zaštita državnog službenika, odnosno namještenika koji prijavljuju sumnju na korupciju

HVALA NA PAZNJI!

■ PITANJA?